

de pers

De Pers
Mei 1943
Jaargang 1 - 9

MAANDBLAD VOOR HET NEDERLANDSCHE PERSWEZEN

OFFICIEEL ORGAAN VAN HET PERSBOND EN DE NEDERLANDSCHE KULTUURKAMER

REDACTEUR: J. LEARBUCH, J. P. COENSTRAAT 3, 's-GRAVENHAGE TEL. 730970
ADMINISTRATIE EN ADVERTENTIES: HEKKELVELD 15, AMSTERDAM TEL. 58811

Wetenschappelijke tijdschriften en hun uitgevers

Waarom staan zij buiten de beroepsstandorganisatie?

„Kunt u mij een opgave doen toekomen van alle nog in Nederland verschijnende tijdschriften?”

„Nee, mijnheer, niet van alle.”

„Niet van alle; hoezoo niet? U bent toch de Vakgroep Tijdschriften; die moet toch zo iets weten!”

„Het spijt me, maar bij ons zijn alleen maar die periodieken geregistreerd, waarvan de uitgevers volgens de Kultuurkamerverordening aanmeldingsplichtig zijn. En dat zijn ze lang niet allen!”

„Is er dan soms een andere instantie, die wel het Nederlandsche tijdschrift in al zijn schakeringen overziet en mij kan inlichten?”

„Nee, een dergelijke instantie bestaat er niet!”

„Wat jammer; het zou toch geheel in de lijn van uw Vakgroep liggen! Waarom is dat dan niet zoo?”

„Ja, waarom niet....?”

Wanneer iemand zich tot de Vakgroep Tijdschriften wendt met het verzoek om een opgave van alle nog in Nederland verschijnende periodieken, in de meening, dat deze afdeeling van het Persgilde toch wel op de hoogte zal zijn met alles, wat maar even met het begrip „tijdschrift” te maken heeft, dan komt hij in zijn verwachting bedrogen uit, want dan vergeet hij, dat de Vakgroep een onderdeel uitmaakt van de Nederlandsche Kultuurkamer en derhalve slechts die uitgaven kan registreeren, welke binnen het kader van de Kultuurkamerverordening vallen en waarvan de uitgever dus aanmeldingsplichtig is. Zoo zijn er talrijke tijdschriften en periodieke drukwerken, welke niet in het kaartstelsel van de Vakgroep voorkomen.

Een aanzienlijk deel van deze „onbekende” uitgaven kan gevoeglijk buiten beschouwing blijven, omdat zij naar vorm en inhoud er op lijkend, in wezen toch geen tijdschrift zijn en bijvoorbeeld minder dan viermaal per jaar verschijnen. Een andere categorie, die der z.g. mededeelingen-

blaadjes, welke slechts in een omvang van één pagina korte bekendmakingen op kerkelijk, bedrijfseconomisch of verenigingsgebied brengen, valt vanzelfsprekend eveneens buiten het kader der vakgroep. Maar behalve deze uitgaven, waarop om de een of andere reden het begrip tijdschrift niet van toepassing is, zijn er eenige periodieken, welke in alle opzichten met de overige (wel geregistreerde) uitgaven overeenstemmen en zooals gezegd toch buiten ieder verband met de Vakgroep staan.

Deze categorie, n.l. die der wetenschappelijke bladen, vormt een belangrijk deel van het hoogstaande Nederlandsche tijdschriftenwezen en vrijwel vanzelf doet zich de vraag voor, waarom deze uitgaven niet tezamen met de andere, in verschijningsvorm niets van haar verschillende periodieken, in de Vakgroep Tijdschriften zijn opgenomen.

Formeel is deze vraag reeds beantwoord: zij vallen niet binnen de termen van de Kultuurkamerverordening en de uitgevers van deze weten-

schappelijke tijdschriften behoeven zich niet aan te melden, hetgeen berust op een scheiding van de bevoegdheden van het Departement van Opvoeding, Wetenschap en Kultuurbescherming enerzijds en het Departement van Volksvoorlichting en Kunsten anderzijds, zooals deze werd vastgesteld bij de Verordening No. 211/1940. Volgens deze verordening is aan het eerstgenoemde Departement onder meer de zorg opgedragen voor de wetenschap met inbegrip van de wetenschappelijke literatuur, terwijl bij de verschillende onderdelen, welke aan de zorg van de tweede instantie werden toevertrouwd, de niet-wetenschappelijke literatuur wordt genoemd. Aangezien nu de Nederlandsche Kultuurkamer het gebied van het Departement van Volksvoorlichting en Kunsten bestrijkt, heeft zij zich tot de niet-wetenschappelijke literatuur te beperken, welk beginsel uitdrukkelijk wordt vastgesteld bij Verordening No. 34/1942, welke een derde lid aan artikel 6 van de Kultuurkamerverordening toevoegt, luidende:

„Medewerken in den zin van artikel 3¹) heeft niet plaats, wanneer de werkzaamheid valt binnen het gebied, waarop de Secretaris-Generaal van het Departement van Opvoeding, Wetenschap en Kultuurbescherming bevoegd is. Het bepaalde bij artikel 4, derde lid, blijft onverminderd van kracht.”